

Neues Museum

1941 december 31 szerda

DEBRECZEN

XVIII. évf. 296 sz.

Keletmagyarországi Napló

Ara: 12 fillér

AZ Ó-ÉV MÉRLEGE

Az Idő végtelen rokkán megint lepereg egy év. Az 1941. esztendő utolsó napját írjuk. Az óév átfordulása az újba magunkbaszállásra, lelkiismeretvizsgálásra, számadástételre, mérleg megvonásra készíti az embert.

Vérzivataros nehéz esztendőnek mondunk búcsút. De bármilyen súlyos napokat hozott is az 1941. év a magyar nemzetre, az év nem volt meddő a magyarságra és a nehéz küzdelmek diadalmát, országgyarapítást hoztak jutalmul. Vérrrel kellett megváltanunk a délvideki területeket, a bolsevizmus veszedelme miatt ismét fegyvert kellett ragadni. Mindkét feladatot ragyogóan és az ősi hagyományoknak megfelelően oldotta meg a nemzet fegyverbe öltözött része és keleten állja most is a harcot. A magyar hadtörténelemben újabb katonai sikerek babéraját illesztette ifjú honvédségünk. Illesse el nem muló halánk és ragaszkodásunk, szeretetünk vitéz katonáit, akiket és szálljon kegyeletos megemlékezésünk azok felé, kik életüket áldozták a becsület mezején drága hazánkért.

Az óévi mérleg másik sora a belső állapotokra vonatkozik. A kormányzat tevékenységének súlypontja természetesen ebben az évben a külpolitikára esett, nagyfontosságú döntések és elhatározások előkészítése, végrehajtása hárult a kormányzatra, mindazonáltal tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy a belpolitikai vonatkozásban sem volt eredménytelen az elmúlt esztendő. Az ország belső rendjének és nyugalmanak biztosítása mellett, elsősorban a közéleti kérdések megoldása hátrított nagy feladatot a kormányra. Mindamellett és ezt minden szervizmus nélkül, pusztán tárgyalgosságból meg kell állapítani, hogy **szociális vonatkozásban is történtek intézkedések és kezdeményezések.** Ilyennek ismerjük a Nép- és Családvédelmi Alap működését, a családvédelmi intézkedéseket, mint például legutóbb a családi pótlék lényeges emelését. Megemlítendő a **milliárdos mezőgazdasági program,** mely természetesen a mezőgazdasági néprétegek felemelésére alkalmas, ezáltal a gazdasági érdekek mellett szociális vonatkozású is.

Más kérdés, hogy a belpolitikai reformok tempója megfelel-e az új idők kívánalmainak. **Két felfogás küzd egymással** ebben a tekintetben. Egyik szerint a rendkívüli és háborús idők nem alkalmasak gyökerig menő újítások behozatalára, a másik felfogás szerint éppen az ellenkező az igaz. Egyik neves publicistánk most hangoztatta: **hosszú lejáratú reformokhoz** hosszú béke kell, háborúban minden bajon azonnal erélyesen kell segíteni, amikor kétségtelen, hogy a hirtelen újítások a nép, a nemzet, az állam fennmaradása érdekében történnek.

Valóban az emberek nagy többsége elszokott a lassú reform gondolatától. A helyes út alighanem a közepen van. Azok a reformok, melyek a nemzet teherbíró és ellenálló képességét növelik, háborús időkben is megvalósítandók, míg olyanok, melyek nagyobb megrázkódtatással járnak, már csak egyetemes nemzeti érdekből is békeidőkre halasztandók.

Például 1848-ban a jobbágyság felszabadítása a nemzet erejét halatlan erőfeszítések és heroikus küzdelmek vállalásáig fokozták. Most is a szociális igazságnak olyan nagymérvű érvényesítése, mint volt száz évvel ezelőtt a jobbágyság felszabadítása a nemzet erejét és ellenálló képességét szászorosán felfokozna bármilyen megpróbáltatások ellenében.

Az elvi vitákban túl azonban örömmel könyveljük el az eddigi szociális intézkedéseket is. Sürgető szavunk, mint évek óta mindig arra irányul, a kormányzat ne mulasszon el egyetlen alkalmat sem, mikor a tömegjólét fokozását célszzerű intézkedésekkel szolgálhat. A sürgető szó persze nem jelent bizalmatlanságot, vagy türelmetlenséget, de a **közvélemény megfelelő kialakítására** vonatkozó szándékot.

A harmadik évvégi számvetés szűkebb pátriánk, **Debrecen városra vonatkozik.** Itt a mérleg bizony nem nevezhető kedvezőnek. Itt valahogy százszázalékgig az a felfogás érvényesül, hogy a rendkívüli idők nem alkalmasak nagyobb szabású alkotó tevékenység folytatására. A városfejlesztés vonala törést szenvedett. Vajjon bele lehet-e nyugodni abba, hogy egy helyben topogjunk éveket, vagy pedig fogadjuk el azt a helyes tételt, hogy a háborús időkben sem állhat meg a városfejlesztés munkája? A kettő között nem nehéz választás.

Ha tárgyilagosan vizsgáljuk a kérdést, rá kell jönnünk, hogy ebben a vonatkozásban a törvényhatóságot nagymértékben terheli felelősség és nagyon is meglátszik a **megesontosodott rendszer, mely friss erők energiáját nélkülözi.**

Megmondjuk nyíltan, éppen mi, akik sokszor bírálatot gyakoroltunk, hogy sokkal inkább hárul a fejlődés elmaradásáért az ódiuma törvényhatóság tagjaira, mint magára a város vezetőségére. Ennek vállaira a rendkívüli idők hatványozott feladatai valóban annyi terhet raktak, hogy a megszaporodott adminisztráció, a közellátás biztosítása körül felmerült rengeteg teendő alig hagy időt, kedvet és alkalmat a normális idők szabla városfejlesztés munkájára. **A kezdeményezés, a meglátás, az intuitív feladata most sokkal inkább hárul a törvényhatósági bizottság tagjaira.** De vajjon láttunk-e kezdeményezést, indítást, elképzelést, hallottunk-e életre való gondolatot, melyekkel a várost előre lehetne lendíteni a fejlődés útján?

Eden Japán elleni hadüzenetre akarta bírni Moszkvát

A japánok elsüllyesztettek 16 tengeralattjárót és 18 hajót az amerikai partoknál

Eden angol külügyminiszter moszkvai útjához figyelemreméltó kommentárokat fűztek olasz és német részről. A Stefani iroda diplomáciai tudósítója az Eden-Sztalin-találkozóról szólva a következőket írja: A találkozó után

hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint London és Moszkva nézetei teljes összhangban vannak, nemcsak a háború folytatásának és a béke megszervezésének kérdésében, hanem a háborút követő világlepítési kérdésében is.

A városi rendszer teljesen megkövesedett és ebben nagyrésze van a törvényhatósági bizottság tagjainak, kik a meghosszabbított mandátumok kényelmes páholyából szemlélik a dolgokat. De vajjon mi lesz, ha egykor ismét az urnák elé kell járulni és a választók számonkérlik az elmaradt tetteket és be nem váltott ígéreket.

Az önkormányzat nem csak dísz és dekórum, hanem azzal élni is kell. Ezt nemigen láthattuk itt Debrecenben az utóbbi időben. Csak egy példát hozunk fel. A múlt nyáron és tavaszon az építkezési kedvet teljesen megbénította a téglahiány. Vajjon foglalkozott-e ezzel a fontos kérdéssel a törvényhatóság, észbe jutott-e valakinek, hogy intézkedéseket sürgessen a téglatermelés biztosítására, az építkezések megindítására?

Vagy egy más példa: Debrecen firdőkultúrájának kifejlesztésére minden lehetőség megvan, nagy jövedelmet biztosítana a városnak, de még annyi sem történt, hogy a közönség által annyira kedvelt fedett uszoda renoválása megtörténjen. A közönség körében a polgármestert teszik felelőssé érte, pedig az ügy kezdetén egyes törvényhatósági tagok akadályozták meg a renoválás gyors lebonyolítását.

Ezt a példát csak azért hozzuk fel, hogy rámutassunk arra, nem lehet mindenért a polgármestert felelőssé tenni. A kialakult városi rendszerben van a legfőbb hiba. 1935-ben, a nagy győzelmű tor mámorában született meg az az új rendszer, mely talán azért nem bírta a haladásnak és városfejlesztésnek, mert ez a félreállított rezsim tulajdonsága volt és pont ellenkezőjét akarják most csinálni.

A légkörben, a patópálos felfogásban van a hiba. Nem hisszük, hogy ha a törvényhatóság részéről sürgető kezdeményezés, a lehetőségek teljes kihasználására igyekvő indítás mutatkozna, ennek bármilyen akadályt állítanak a végrehajtó szervek részéről.

El kellett mindezt mondani az évvégi mérleg kapcsán, melynek egyik oldalán dícséretesen áll a városnak körülményekhez és adottságokhoz mért kifogástalan közellátása, annak jó megszervezése, továbbá a kitűnő tisztviselői kar megfeszített munkájaként jelentkező jó adminisztráció, a teheroldalon azonban ott áll a városfejlesztés elmaradása, nagyobb alko-

tások hiánya.

Most új esztendő küszöbéhez érkezünk. Valóban itt az ideje, hogy az új év új fordulatot is hozzon a város életében. Most még a téli időszakban kellene gondolni elsősorban az építkezések előfeltételeinek megteremtésére, az építkezési kedv növelésére. Irigységgel és fájo szívvel látja az ember ha Pesten vagy más városban jár a csaknem minden utcában emelkedő építési állványokat, az épülő új házakat. Csak nálunk szállott le a minimumra az építkezési kedv. **Pedig ha valahol szükség van egészséges kislakások házakra, úgy Debrecenben van.** Minden eszébe jut arra kell törekedni, hogy a reánk jövő tavasz nagyobb építkezési kedvet hozzon. Móját kell ejteni a magántőke bekapcsolásának akár fokozottabb adókedvezmények kieszközölésével, akár valami más célravezető módon. Mozduljon meg idejében a törvényhatóság és tegyen kezdeményező lépéseket.

Itt van az iparosítás problémája. A kormányzat elősegíti az ipar decentralizációját. Debrecen részéről is kellene valamit kezdeni gyáripari vállalatok letelepítésének elősegítésére. Husz évvel ezelőtt harminc nagyobb gyárvállalat működött Debrecenben, ma alig néhány. Minden eszközt meg kell ragadni, hogy Debrecen gyáripari fejlődjen, hogy itt új vállalatok települjenek le, a régiéket pedig erősödjenek. Kiesnyes szempontoknak nem szabad érvényesülni, a nyújtandó kedvezmények minuciózus és rigorózus mérlegelésének itt nincs helye, hiszen ebben a vonatkozásban egyedül a jövő a fontos, ama szociális érdek, hogy minél több ember találjon Debrecenben keresetet és megélhetést.

E szűkreszabott hasábk nem alkalmasak arra, hogy bővebb részletekbe menjünk. Ez nem is a mi feladatunk. A mi teendők az, hogy **hangot adjunk a debreceni közvéleménynek, mely haladást és fejlődést sürget.** Az évvégi mérleg megvonása igazolja a közvélemény felfogását. Tehát vonjuk le a tanulságot és az elkövetkező esztendő tennivalóit szabjuk e tanulságokhoz.

TÖKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

FÉRENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A most megállapított összhang semmi mást nem jelent, mint azt, hogy London bolsevizálni engedli Európát és Kelet-Ázsiát. Az angol-szovjet orosz egyezmény valóban másképp nem is jöhetett létre, csakis úgy, hogy Európát és Kelet-Ázsiát eladták a kommunizmusnak. Ily program láttára minden európai és ázsiai nemzet, amely nem akar bolsevista lenni, a sorsukat fenyegető végzetes veszedelemmel szemben határozott állásfoglalásra kényszerül. Minden más megfontolásnak háttérbe kell szorulnia annak legfelsőbb szükségessége előtt, hogy valamennyiöknek egyesülniök kell a bolsevizmus ellen, amely Európa, Ázsia és az izlam egész múltját, jelenét és jövőjét fenyegeti.

A Popolo di Roma stockholmi jelentése szerint Eden és Sztalin megbeszélésének középpontjában a Japánról szóló szovjet orosz hadüzenet megvitatása állt. Bizonyos órák óta London mindent megtesz annak érdekében, hogy szovjet szövetségesét belerántsa a Japán elleni háborúba, de úgy látszik a szovjet egyelőre habozik.

Tokió sem számít erre az eshetőségre, mert a japán kormány egy hivatalos szószólójának kijelentése szerint, a Szovjetunióval folyó halál-szerződés tárgyalások a semlegességi szerződés jegyében zajlanak le. Egyébként Eden már vissza is tért Londonba. — Mint jelentik Moszkvában öt ízben látogatta meg Sztalint és Molotovot. Edent Londonba való visszatértekor nagy tömeg fogadta és az emberek — mint az angol hírszolgálat kiemeli — sarló-kalapácsos zászlókat tartottak kezükben s legalább öt perig énekeltek az Internacionálét.

Churchill washingtoni és Eden külügyminiszter moszkvai útját a »Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz« kérelmezők előszobájához hasonlítják. A szándék mindenesetre az, — folytatja a tudósító, — hogy Anglia határozott hozzájárulásával eleve sikertelenné tegyék azt a döntő elhárító küzdelmet, amelyet ma Európa Németországgal az élen a bolsevizmus ellen visel. Sőt, a bolsevizmus — amennyiben Nagybritanniának beleszólása van — fenn kell tartani és a jövőben is utat kell neki engedni, hogy esendőri és eszmei felügyeletet gyakoroljon Európa felett. Azonban az egész ó-világ azoknak a népeknek a vezetőse alatt, amelyek tudatában vannak az ugyanabban az élettérben élő népekkel szemben a maguk részéről kötelező felelősséggel, felismerte a nemzeti életük és biztonságuk ellen ármánykodó elleneségeket és eselszövő terveit, de gyengeségét is. A veszély közös felismerése megacélozza győzni-akarásukat és erejüket, hangoztatja a német felhivatalos.

Svájci lapok londoni jelentései szerint Eden moszkvai tárgyalásai során a következő főbb problémák kerültek megvitatásra: Japánról szóló hadüzenet kérdése, ez esetben lehetőség adódna Vladivosztoznak tamszpontként való felhasználására, viszont a szovjet hadüzenete két arcvonal háborújára kényszerítene. Továbbá kérdés volt az, hogy küldjenek-e angolszász erőket a Szovjetunióba, amelyek ez esetben szovjet parancsnokság alá kerülnek. Szóba került az is, hogy az Iránban át vezető utánpótlási vonalak nem megfelelőek. Megvitaták,

hogy milyen lehetőség adódik ezeknek az utánpótlási vonalaknak a kiterjesztésére. Végül arról is tárgyaltak, hogy a Szovjetunió tud-e támogatást nyújtani Kínának abban az esetben, ha a burmai út bezárul.

NAGYJELENTŐSÉGŰ MINISZTERTANÁCS ŰL ÖSSZE MADRIDBAN

Madridi jelnetés szerint a spanyol minisztertanács szerdán összehívta. Az ülésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Lequio madridi olasz nagykövetnek Serrano Suñer spanyol külügyminiszternél tett látogatásával kapcsolatban illetékes római helyen kijelentették, hogy a látogatás nem tekintendő pusztán udvariassági aktusnak, de nem is tulajdonítható annak rendkívüli jelentőség. A látogatás nagyon is természetes esemény az olasz-spanyol baráti viszony keretei között.

CSANGKAISEK ÉS ANGLIA

Sanghaji jelentés szerint Anglia hír szerint erős nyomást gyakorol Csungkingra oly irányban, hogy Csangkaisek csapatai részvegyenek Singapore és Burma védelmében. Az Egyesült Államok részéről a Burmán át Csungkingba vezető út védelmére Csangkaiseknek kölesön adott amerikai repülőgépeket Rangoon repülőtérre küldték. Rövidesen légi vonalat nyitnak meg Csungking és Delhi között.

A TÖRÖK-NÉMET VISZONY

A »Frankfurter Zeitung« kimerítő cikket közöl a német-török viszony alakulásáról és több olyan megállapítást tesz, amely figyelemreméltó.

... Amikor a német vihar lezúdult Krétára — írja a cikk, — a törököknek igen nyomott volt a hangulatuk, már csak azért is, mert úgy az angolok, mint az amerikaiak azt sugták, hogy Törökország lesz a legközelebbi német támadás tárgya. A török államférfiak éppen ezért egyre jobban megbecsülték azokat a német baráti megnyilatkozásokat és biztosítékokat, amelyeket a döntősúlyos szakaszaiban ismételtlen megújítottak. Azóta kezdődött, hogy Törökország ismét visszanyeri önbizalmát a nagy német birodalommal való kapcsolataiban... »

ROOSEVELT LÁTOGATÓBA HIVJA SZTALINT?

Roosevelt — mint newyorki szikratáviró jelentések mondják — Sztalint látogatóba hívta Washingtonba.

Washingtoni jelentés szerint Litvinov hétfőn este a külügyminisztériumban hosszabb tanácskozást folytatott Hull külügyminiszterrel. Az újságírók előtt cáfolta azokat a híreket, hogy Sztalint tanácskozás céljából Washingtonba hívták.

AZ ARGENTINAI NÉMET KÖVETET HAZARENDELTEK

Németország argentinai nagykövétét, dr. Hermann bárót jelentéstételre Berlinbe rendelték.

Buenos Airesből jelentik, hogy hétfőn este bejelentette a külügyminisztérium, hogy Olivera berlini argentin nagykövétet hazarendelték, hogy jelentést tegyen néhány munkakörébe vágó kérdérről.

PORTUGALIAVAL

kapcsolatban még mindig a Timor sziget ügye foglalkoztatja a közvéleményt. A legújabb hírek szerint a nyugatafrikai gyarmatokról fognak megerősítést küldeni erre a támaszpontra és azt hiszik, hogy ebben az esetben, ha a sziget védelmét biztosítottak látja, Anglia esetleg visszavonja csapatait, amelyeket elővigyázatossági rendszabályból vezényelt ki. A

portugál gyarmattügyi miniszter Nyugat-Afrikában és a Zöldfok-szigeteken tett szemleútja alkalmából az elhangzott beszédek azt hangsúlyozták, hogy Portugália el van szánva semlegességét fegyverrel is megvédeni. Lapzártakor érkezik a hír, hogy 1100 portugál katona hajón elindult Timor irányába.

FRANCIAORSZÁG ÉS OLASZORSZÁG KÖZÖTT

a beérkezett jelentések szerint — megállapodás jött létre a fegyverszüneti szerződés egyik pontjának módosítása tárgyában. Az eredeti intézkedések szerint Franciaország köteles lett volna kiszolgáltatni a közös határon felhalmozott hadianyagot. Ezt a kötelezettséget a Ciano—Darlan megbeszélés eredményeként egyelőre figyelmen kívül hagyják.

FRANCIAORSZÁG ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK

között enyhülni látszik a feszültség, amit a két csendesóceáni szigetnek degaulleista csapatok által történt elfoglalása okozott. Muselier tengernagy, aki a támadó csa-

Apollo filmszínház

JAVOR PÁL Emma néni szerepében.

Turay Ida, Hidvéghy Valéria, Vaszary Piri, Somlay Arthur, v. Bánky Róbert, Bánky Elemér, Kőpeczi Boóc és Pethes főszereplőkkel:

Lelki klinika

páratlan sikerű filmvígjáték.

patokat vezette, lemondott és Vichy most tartózkodóan tekinti az eseményeket abban a feltevésben, hogy az Egyesült Államok biztosítani fogják a francia felségjogokat ezeken a szigeteken. Washingtonban elhangzott felhivatalos nyilatkozatok szerint az Egyesült Államok kormánya magáévá tette a francia álláspontot és elismeri Franciaország szuverénitását ezen a szigetesoporton továbbra is. Muselier lemondása valószínűleg ennek volt következménye.

Ezekkel az eseményekkel állott összefüggésben, hogy Petain tábornagy fogadta az amerikai nagykövétet.

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

A japánok 16 tengeraltjárót elsüllyesztettek

Tokió, december 30. A japán haditengerészet a Csendes-óceán nyugati részében 16 ellenséges búvárnaszádot süllyesztett el, sok naszádot pedig megrongált.

A Csendes-óceán amerikai partvidékén működő tengeraltjárók valóságilag zárlat alá vették Hawaii szigetét s megakadályozták, hogy utánpótlások érkezzenek Pearl Harbourba, bár azokra az amerikai hajóhad kijavítása és a japán légi támadások által megrongált erődök és berendezések helyreállítása céljából igen nagy szükség volna.

Tominga sorhajóhadnagy hírlapi nyilatkozatban megállapította, hogy Amerikának a Csendes-óceán nyugati részével való összeköttetéseit gyakorlatilag elvágta. Eddig 20-ra becsülik azoknak az amerikai búvárhajóknak számát, amelyet a háború kezdete óta a Csendes-óceán nyugati vizein megsemmisítettek.

18 amerikai hajót elsüllyesztettek a japánok

Az amerikai haditengerészeti minisztérium megerősítette, hogy az Egyesült Államok partvidékének közvetlen közelében japán tengeraltjárók tevékenykednek, a japánok az amerikai partok közelében 18 amerikai hajót 148.000 tonna tartalommal elsüllyesztettek, vagy súlyosan megrongáltak.

Bombay sötét, Manila világos...

Sangháj, december 30. Bombay légvédelmi elsötétítéséről szóló hírről kapcsolatban sanghaji körökben a következőket jegyzik meg:

Ez a hír bizonyítja, mennyire úrrá lett a vakrémület Indiában még a hadműveletektől messze fekvő vidékeken is. Ez csak a japánok felartóztathatatlan előrenyomulásának következménye. Ugyanebből a vakrémület-

ből fakadt az az előbbivel elentétes intézkedés, amellyel felfüggesztették Manilában az elsötétítést abban a reményben, hogy ily módon kényszerítik a japánokat a fülöp-szigeti főváros bombázásának abbahagyására. Mindenesetre megállapítják, hogy erkölcsi megadásra kényszerült egy olyan város, mint Manila, amelyet hatalmas erődítések vesznek körül és amelyet a fülöp-szigeti egész légi haderő többszáz repülőgépe védelmez, köztük több híres, úgynevezett repülőerőd is. Manila éjszakai kivilágítása világos bizonyossága az amerikai légi haderő csendesóceáni vereségének éppúgy, amint Bombay elsötétítése bizonyítja az egészen az Arab-öbölön fenyegetett India növekvő félelmét. (MTI.)

Singapore felé!

A Malaj-félszigeten a japán csapatok most már sík vidéken haladnak előre Perak tartomány déli részén. Az ausztráliai csapatok dél felé vonulnak vissza. A Domesz iróda ipoki jelentése szerint Lyon tábornok angol hadosztályát valósággal megijesztették. Az angolok most délebbre igyekeznek védelmüket újra megszervezni, de Ipekől Singapore felé vezető korszerű utakon a japán csapatok gyorsan haladnak előre.

A japán csapatok kedre virradó éjszaka hevesen bombázták Singapore vidékét. Az angol erődöt most bombázták másodízben.

Mialott Észak-Malajából a menekülők Singaporeba jöttek, Singapore lakossága viszont már kiféle áramlik a városból, hogy a súlyos légi támadások elől meneküljön.

A fülöp-szigeti harcok

New York, december 30. (NST.) Hétfőn tovább rosszabbodott az amerikaiak helyzete a Fülöp-szigeteken. Japán vadászgépek rajokban támadtak katonai célpontokat Luzon-sziget különböző hárszakaszain, Manilóban

Vígyszínház mozgó

Az amerikai filmgyártás különleges remeke!

A legtekélyesebb színes filmsoda:

Pinocchio

WALT DISNEY utólréhetetlen alkotása!

Ezer új ötlet! — Kalandok! — Izgalom! — Zene! — Vidámság!
Bemutató ma!

Ma Szilveszter napján minden előadáson:

5, 7, 9, 11 órakor AJÁNDEKOK SZÉTOSZTÁSA!

54 perces légi riadó volt. A támadás főleg a manilai kikötő bejáratánál fekvő amerikai támaszpont ellen irányul, nem pedig a város ellen. Az erődöt két órán át támadták a japán harci gépek.

Hivatalos washingtoni közlés szerint MacArthur tábornok, az Egyesült Államok távolkeleti csapatainak parancsnoka a japán előnyomulás miatt kénytelen volt megrövidíteni a Manilától északra húzódó védelmi vonalakat.

Egy amerikai rádiótudósító azt jelenti, hogy a japánok Manilától északra száz kilométerre új támadást terveznek. Ezen az arevonszakaszon hétfőn egész nap heves tüzérési párbaj folyt.

Japán előnyomulás Kínában

Azok a japán erők, amelyek Hupéh tartományban a csunkingi kormány 57. és 37. hadosztályait megtámadták,

A szovjet elleni arcvonal

Lovasszánokon végrehajtott szovjet támadások visszaverése

A német véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal több körzetében a hadsereg és a légi haderő szoros együttműködésében visszaverték az ellenség több erős támadását. A Fekete-tengeren harci repülőink elszállítottak egy szovjet bombázó-naszádót, egy cirkáló pedig megrongálták. A murmani arcvonalon a német csapatok december 21-től december 28-ig igen erős fagyban és hóvihárban teljes sikerrel több makacs szovjet támadást vertek vissza. Az ellenséget súlyos vérvesztés érte.

Mint német katonai részről közlik a bolsevisták hétfőn a déli arcvonal széles szakaszain dúló hóvihár védelme alatt több összefüggéstelen tá-

elfoglalták Lakiatsi városát, amely Anhmei tartománytól északkeletre fekszik. Egy másik japán egység Hupéh nyugati részén Quangjinghszi ellen intézett támadást és észak felé Liaokiao irányában nyomul előre.

A japán hadsereg szívvéje szerint a csunkingi erők 1941 első tíz hónapjában 114.000 embert veszítettek. Ebből 20.000 elesett, 94.000 fogságba került. A japánok rendkívül nagy zsákmányt ejtettek.

Rangoonból menekül a lakosság

Mint Rangoonból jelentik, a légítámadások miatt megriadt lakosság vidékre menekült. Rangoon uccái elnéptelenedtek és az üzletek üresen állnak. A burmai út forgalma megszűnt, minthogy a kikötőben a kikötőberendezéseket súlyosan megrongálták és a munkások elmenekültek. (MTI)

madást intéztek a német és olasz vonalak ellen. A támadások, amelyeket részben lovasszánok igénybevételével hajtottak végre, összeomlottak az összpontosított német elhárító tűzben. A német csapatok a déli arcvonal egyik szakaszán, bár a hideg nagy volt, átkaroló ellentámadásba fejtődtek fel s az ellenségnek igen súlyos veszteséget okozva, visszavetettek egy ellenséges zászlóalj. A szétvert zászlóalj maradékai menekülésszerűen kelet felé vonultak vissza és több mint 400 halottat, gránátvetőket és géppuskákat, valamint befogott számokat hagytak hátra a hőlepte harctéren. Ezenkívül még igen sok fogoly került német kézre. (MTI)

Északafrikában

Visszaverték a Bardiat támadó brit csapatokat

Az olasz főhadiszállás 576. közleménye: Agedabia környékén járőr-csapatok felderítő tevékenysége folyt. Az előző közleményben jelzett elpusztított ellenséges harcokosik száma 74-re emelkedett. A foglyok száma többszáz ember. A sollumi arcvonalról a tüzérési párharc fokozódását jelentik. Páncélgépkocsik előretörését Bardia ellen visszaverték.

Olasz és német zuhanóbombázó repülőgépek eredményes támadásokat intéztek az ellenséges vonalak mögött folyó csapatösszevonások és jármű-táborhelyek ellen. A Tripolisz és Zuara ellen végrehajtott ellenséges légi támadások áldozatainak száma csekély, az okozott kár jelentéktelen.

Anglia egész Európát kiszolgáltatná a bolsevizmusnak jutalmul megmentéséért, állapítják meg Berlinben

Berlin, december 30. A Német Távfirati Iroda diplomáciai levelezője írja: Az 1941-es év vége felé közeledik, olyan légkörben, amelyet a kelet-ázsiai döntő küzdelem jellemez. Churchill washingtoni tárgyalásai olyan élesen megvilágították a brit birodalom több mint kínos helyzetét, hogy egy magasállású német politikai személyiség a következő találó jellemzést alkalmazta: „Angliát utólrte megérdemelt sorsa, mert történelmében most első ízben angolszás szövetséget kapott”.

Eden moszkvai megbeszélései rávilágítanak arra, hogy milyen árat hajlandó fizetni Nagy-Britannia azért, hogy birodalmából legalább azt megmentsse, amelyet angolszás szövetséges társa úgy látzik „nagyilekűen” hajlandó neki meghagyni. Anglia még cinizmusból olyan gazdag történelmében is példa nélkül álló módon most ledobja az egész világ barátjának álarcaát, hogy az egész európai földrészt kiszolgáltatassa a bolsevizmusnak jutalmul katonai megmentéséért, amelyet London Moszkvától remél. A Times fellőnést kellő cikkére, amely „az események növekvő közösége” révén „a szovjettel közös politika” mellett tört lándzsát és tudomás szerint a bolsevizmusnak jelentékeny szerepet tartanak fenn „Európa

újrendezésében”, egész kara válaszol a magyarázóknak, akik buzgón kifejtették ezt a színvallást és határozottan sikraszállnak érdekében.

Különösen sokatmondó e tekintetben a Daily Telegraph közleménye. A lap diplomáciai levelezője követelésekről beszél, amelyeket a Szovjet-Únió Közép- és Nyugat-Európa belső viszonyai tekintetében intézett szövetségeseihez és engedményeket kívánt. Az angolszás világ tehát a bolsevizmussal nemcsak paktál, hanem újít is egyengeti és ezzel fullajtár szolgálatot tesz a pán-bolsevizmusnak, amelyet lényegének teljes félreismerésével vagy büns lebecsülésével konként odavetett, Európával vél jóllakadni. Ha a Times úgy véli, hogy a bolsevizmustól, mindenfélét lehet tanulni, annyiban igaza van, hogy a tanulságok, amelyeket Európa a vele való ismerettségéből levonhat, úttörővé lettek a most túlsó oldalról is megerősített felismerés szempontjából, hogy ebben a harcban nem egy nép, hanem egy egész földrész sorsa forog kockán. A biztosítékok tehát, amelyekhez Németország szövetségesével a döntő 1942-es év tekintetében folyamodik, ezúttal nemcsak a közvellenül érintettek érdekeit szolgálják, hanem mindazokat az államokat, amelyek számára az európai szempontból nem

vált tartalom nélküli fogalomná. (MTI)

Új hadiadó a Szovjetben

(NST) A Szovjet-Únió legfelsőbb tanácsának elnöksége ideérkező hírek szerint 1942 január 1-i hatállyal új hadiadót rendelt el a szovjet 18. életévét betöltött minden polgárára. Az adó aól mentesülnek azok a 60. életévüket betöltött férfiak és 55. életévüket betöltött nők, akiknek nincs saját jövedelmük, szovjet katonák és családtagjaik, hadirokkantak és a GPU tagjai. A hadiadó a jövedelem 7-10 százaléka.

Ghandi álláspontja

Amszterdam, dec. 30. A brit hírszolgálat jelentése szerint, Ghandi az indiai kongresszust arra kérte, mentse fel a kongresszus vezetésétől, miután ő a polgári engedetlenség politikáját akarja folytatni. A kongresszus Ghandi kérését teljesítette.

Portugál katonák indultak Timorba

Lisszabon, dec. 30. A Juao Belo portugál személyszállító hajó 1100 katonával fedélzetén Lourenzo Marquesből elindult Timor portugál gyarmat irányába. A hajót a Concealvez Zareo őrhajó kíséri.

32-47 fok meleg van Argentínában

Szokatlan hőséggel beköszöntött a nyár Argentínában, Buenos Airesben napok óta árnyékban is 32 fokot mutat a hőmérő. Catamarca tartományban a hőség elérte a 47 fok Celsiusot. A váratlan hőhullám következtében a Cordillerákban a hó olvadásnak indult. A folyók megáradtak és Mendoza tartományban messze vidékek viz alá kerültek. Több város is veszélybe került.

Jeszzenszky vidéki rendőrőrkapitány Debrecenben

A keddi esti gyorsvonattal Budapestre Debrecenbe érkezett Jeszenszky Andor rendőrőrkapitány, a vidéki rendőrőrkapitányság vezetője, Jeszenszky főkapitány az újone rendőrelégység sorozására jött Debrecenbe, melyet nagyszámú jelentkezőből a mai napon tartanak a debreceni rendőrségen.

Hungária filmszínház

MA d. u. 5, 7, 9 órákor utóljára

PÁGER ANTAL és MURÁTI LILI főszereplésével:

Miért?

ESTE 11 ÓRAI KEZDETTTEL SZILVESZTERI KÜLÖN ELŐADÁS:

Bemutatásra kerül:

Ember a láthatáron

GARRY COOPER idei egyetlen filmje:

Izgalmas, fordulatos vadnyugati történet!

AJÉNDEKOK KIOSZTÁSA!

A lábbeli rendelet a 36-os bizottság előtt

A 36 tagú országos honvédelmi bizottság kedden délelőtt gróf Takács-Tolvay József elnöklésével ülést tartott, amelyen vitéz esicséri Rónay István előadásában tárgyalta a lábbeli ellátásnak és forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendeletet, Petró Kálmán és Szilágyi Lajos felszólalásaira a betegsége miatt távollévő Györfly-Bengyel Sándor közléstási miniszter helyett Lössönczy István közléstási államtitkár adott ki-merítő választ, majd a bizottság a rendeletet tudomásul vette.

Rövid táviratok

Vichy, dec. 30. Petain tábornagy államfő kedden délután kihallgatáson fogadta Leachy tengernagyot, az Egyesült Államok franciaországi nagykövétét.

Vichy, dec. 30. Daladiert, Blumot és Gamelint átkísérték Bourrasselba.

VITÉZ FEJÉRTISZVÁN
ARANY-BIKA-ÉTERMEI KÁVÉHAZAI
DEBRECEN
Ugyanezen vezetés alatti nyári üzemek:
Nagyerdei Vigadó — Strand vendéglő — Leveles Csárda.

Nagy szilveszterest köznapi árakkal

ÜVEG és BOCSKAY teremben TÁNC!	Vacsorázó hely. NÉMETH JUDITHNAK, a Belvárosi Színház v. tagjának és SZIGETI SÁNDORNAK, a Magyar Rádió országos kedvencének nótái. Rácz Imre népszerű, közkedvelt zenekarával. — Asztalt itt csak előjegyzéssel biztosíthatunk. SURPRISE
FEHÉR szalonban TÁNC!	SIMON RIA és NÉMETH JUDITH nagysikerű slágerei. Rákosi János, a hírneves zeneszerző-szövegíró és Horváth Rudi vidám és forrón hangulatos jazzduójával.
KÁVÉHAZ és SÖRÖZŐ	Magyar nóta és cigány muzsika közvetítve az étteremből Vacsorázó hely.

Asztalrendelése: Az éttermi főpincéernél, vagy telefonon: 27-99.

Nagy szilveszter est a Juhász borozóban

Zenét a közkedvelt
Cicás Vilmos
zenekara szolgáltatja

Révész püspök: Legyen számunkra az ó-év elmúlása az óember levetkezése és az új év felvirradása az újember felöltözése

Gyűlést tartott a ref. presbiterium — Baja Mihály és Kántor József ünnepelése húszéves lelkesi jubileumuk alkalmából — Az egyházi tisztviselők és alkalmazottak is megkapják a fizetésemelést — Elfogadták az egyház költségvetését

A református egyház presbiteriuma D. dr. Révész Imre püspök és dr. Kölcsey Sándor főgondnok elnöklésével tegnap tartotta meg az évben utolsó gyűlést. A püspök János jelenések könyvéből olvasott fel olyan részt, melyből a mai időkre vonatkozást lehetett kiérezni, majd buzgó imát mondott:

— Köszönjük Atyánk, hogy bár a föld reng és a mennyboltozat mintha elszakadna, a gonoszság lelkei elszabadulva száguldanak a földön, a Te üdvösségtanácsod változatlanul közel vagy a maga céljához. Bűneink büntetését a földön és tengeren eláradnak. A püspök irgalmas szívéért imádkozott, melyek mindhalálig hűek Istenhez.

Napirend előtt dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző meleg szavakkal emlékeztetett meg Baja Mihály húszéves lelkipásztori jubileumáról.

A presbiterium jegyzőkönyvébe foglalta arról az örvendős tényről való megemlékezést, hogy Baja Mihály lelkipásztor és Kántor József vallás-oktató lelkes ez évben töltötték be szolgálatuk huszadik évfordulóját. Halál adunk Istennek azért a kegyelemért — mondta Juhász Nagy Sándor —, hogy mindketten testi-lelki erejük teljességében érték meg az évfordulót és készen állanak a további munkára Isten országának építésében. A presbiterium ekkor a szolgálatukat megköszönve, Isten áldását kéri életükre, hogy teljes erővel induljanak neki a következő ciklusnak.

D. dr. Révész Imre püspök még ezeket tette hozzá: Én is Istennek dicsőségeit adok és ennek a két nagyon kedves presbitertársunknak a gyülekezetben két évtized óta az Ige alázatos, csendes, hűséges szolgálatainak hála köszönetet mondok azért az odaadó munkásságukért, amely az ó-hűséges szolgálataikat eddig jellemezte.

— Baja Mihály, aki az amerikai emberrengetegben is esztendőnkön át hűségesen szolgált a magyar református egyházat és két ízben útra kelt áldott emlékeztető Baltazár Dézsa püspökünk társaságában, hogy tevékenyen segítséget nyújtson neki, az Isten hatalmas emberének ama nagy alapítványi összegtűjtésében. Baja Mihály, aki annakidején a vörösök börtönében is meg tudta mutatni, hogy hűséges a palásthoz, amelyet imádság közben tett vállára az Isten hűséges népe és hűséges a szolgálathoz, amelyet esküvel vállalt, Baja Mihály minden debreceni ember tiszteletét kérdelem, amely tiszteletbe a szeretet meleg érzelmei is vegyülnek a főnyszavú magyar poéta iránt.

— Kántor Józsefnek sok ünnemtágadással járó vallásantitói munkája Isten előtt a leghálásabb munkák egyike, bizonyára a presbiterium minden tagjának elismerését kívánva, Isten legyen velük a további évtizedeken át.

A presbiterium melegen ünnepelte a két lelkipásztort és jubileumukat jegyzőkönyvében megörökítette.

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző előadta Molnár Ferenc ispotályi lelkipásztor jelentését arról, hogy 1942 március 8-án ünnepélyes keretek között kívánják átadni a püspöknek azokat az adományokat és alapítványokat, amelyeket a Kollégium javára egészen az utóbbi napokig összegyűjtöttek. Az egyházi rész előírányzott 1000 pengős adományán kívül 1450 pengőt készpénzben és 3170 pengő

megajánlást nyújtanak át.

Az Ispotály 413 éve szakadatlanul folytatja áldásos működését. Ugyanezen a napon Molnár Ferenc lelkipásztor megemlékezik az ispotályi alapítókról és jótevőkről s részletesen és tüzetesen, egyenként ismertette beszámoló az alapítványokról, melyeket eddig befizettek, vagy még nem fizettek be. Az ünnepélyes alkalomból az Ige Révész püspök hirdeti. Erre az istentiszteletra a presbiteriumot festületileg meghívták.

A püspök hozzászólta a bejelentéshez és már előre elismerését nyilvánította Molnár Ferenc lelkipásztornak azért az odaadó tevékenységéért, amellyel ő a Kollégium segítőkörét az ispotályi egyházrészben — mely régtől fogva áldozatkészségéről nevezetes — felkarolta és irányította. Adja Isten, hogy példája mennél több követésre találjon.

A debreceni egyház presbiteriuma a maga 12 szavazata a debreceni egyházmegyei tisztújítás alkalmából arra a listára adta, melynek élén dr. Szász Imre esperes és dr. Szentpéteri Kun Béla főgondnok állnak. A többi tisztségre jelölték neveit nemrégiben közöltük s a végeredményről majd a szavazások lezárása után beszámolunk.

Tárgyalta a presbiterium a lelkipásztorok, tanárok, tanítók és egyházi tisztviselők fizetésemelési ügyét. Az alap ugyanaz, mint az államnál, a mértéket tehát a kormányrendelet szerint szabta meg az egyház is. A fizetésemelést december 1-től léptetik érvénybe. A segédlelkészek 15 pengős fizetésemelést kapnak. Az egyház így évi 36.636 pengővel fizet ki többet, mint eddig. A beszerzési segélyt azonban fedezet hiányában nem szavazták meg.

Az egyhangúlag elfogadott határozatát a püspök mondott meleg szavakkal köszönetet a presbiteriumnak. Számos lelkipásztor és egyházi alkalmazott lépett elő. Így Hegyaljai Kiss Géza, Kovács József, Biki Gábor, Bagdy Dániel, Halász András lelkészek, Musza Ferenc nagytemplomi karnagy, rajtuk kívül még Szilágyi Sándor, Bihari Lajos és Pál János altisztek.

Dr. Juhász Nagy Sándor terjesztette elő az egyház 1942. évi költségvetését, melyet a presbiterium 713.692 pengős bevételi, 748.560 pengős kiadási tétellel, tehát 34.867 pengő hiánnyal elfogadott.

Tárgyalta a presbiterium az egyetemi templom használati rendjének ügyét. A hivatalos átvétel még nem történt ugyan meg, de a templom már nagyrésztben elkészült. Értekezletet tartottak a templomhasználat ügyében, ameyen szívélyes, barátságos megegyezés jött létre az egyház és az egyetem között. Ennek az a lényege, hogy közösen használják a templomot: az egyetem és az egyház. Az egyetem ott tartja évnnyitó és évszázó istentiszteleteit, az egyházi és nemzeti ünnepeit, ezenkívül a hittudományi kar októbortól májusig egyetemi istentiszteleteket tart a templomban.

Ezeket a gyülekezeti rendes vasárnapi istentiszteletek keretében tartják. Az egyetemi templomban helyet biztosítanak az egyetemi körzet bibliaórái és vasárnapi iskolái számára is. A presbiterium kéri a kultuszminisztertől, rendelje el, hogy a népiskola felső tagozatában is ne hathavi, hanem egészéves legyen a tanítás. Debrecenben ez indokolt, tantervük is vannak, így remélhető a kérés teljesítése.

Balogh Jánosné Lápóssy Erzsébet tanítónő 32 évi szolgálat után nyugalmába vonult. A presbiterium a 32 éven át végzett kitartó, szorgalmas munkásságáért elismerését és köszönetét fejezte ki és meleg szeretettel búcsúzott, a nyugalom éveire Isten áldását kívánva.

D. dr. Révész Imre püspök a tárgyszorozatot megvitattá után szép beszédet intézett a presbiterekhez:

— A főgondnok úr nevében is — mondta — szívvel átértett köszönetet mondok a presbiterium minden tagjának nemcsak mostani odaadó érdeklődésükért és kitartó fáradozásukért, hanem azért a példás egységért, összefogásért, megértésért, az egyház tisztviselői munkájának méltánylásáért és támogatásáért, amelyet az egész esztendőben szerencsénk volt tapasztalni a presbiterium minden tagja részéről.

— Isten kegyelme rendkívül megpróbáltatások között is megőrizt bennünket a magunk örhelyén. Ez a kegyelem, amikor kimondhatatlan ajándék, egyáltalán csodálatosan nagy feladat is. Az ajándékért való hálaadás zengjen szívünkben az óesztendő utolsó napjaiban, a feladat új és még fénylőbb meglátása, még engedelmesebb átélése, magunk még teljesebb odaszánása töltse be az új esztendő hajnalát. Méltóztassanak mindkettőnk nevében fogadni legbensőbb újévi áldáskívánásainkat, az egyház tisztviselői kara élén a mi nagyon tisztelt és szeretett főjegyzőnkkel (lelkes éljenzés), méltóztassék különösképpen is fogadni igen-igen mély hálánkat azért a példás, fáradozó és a

DEBRECZEN 4. OLDAL
1941. XII. 31.

nagyokban nagy és a kicsinyekben bölcs munkálkodásáért, amellyel egyházunk ügyeit, egyházunk szürke mindennapjait úgy vezették az elmúlt esztendőben, hogy Krisztus lábanyoma azokban is fényelt.

A püspök ezután létekből fakadt imát mondott:

— Nagy hálát adunk, hogy vigyázásunknak egy újabb dologtevését a Te színed előtt csendességben és békeségben elvégezhettük, Te mondtad, Urunk, hogy csendességben és békeségben lesz a mi erősségünk.

— Amikor e világban háborúság dúl és gyűlöletnek és átoknak zaja tölti be annak tereit, honnan a boldogság messze távozott, Te megengeded egyházadnak és népednek, hogy ugyanakkor, amikor teljes testvéri együttérzéssel hordozza e világ minden nyomorúságának ráeső részét, hordozza a keresztet, akkor a maga munkáját még a legnehezebb körülmények között is békességesen és látható eredményekkel is végezhesse. Köszönjük, hogy ilyen csodálatosan megmutatod, hogy velünk vagy és velünk is akarsz maradni, amikor megmondod nekünk, hogy csak akkor hagysz el bennünket, ha mi elhagyunk Téged, de ha buzgón keressük, mindig megtalálunk. Kérünk Téged, hogy ennek az Igenek teljes erejében, ettől se jobbra, se balra el nem térve, léphessük át az új év küszöbét és legyen számunkra az ó-év elmúlása az ó-ember levetkezése és az új év felvirradása az új ember felöltözése. Engedd meg Urunk, hogy ilyen új emberek, akiket belőlünk akarsz formálni, ilyen új emberek hozzák el hazánkban és a világnak is mielőbbi békességét, nem úgy, ahogy az ember gondolja, hanem ahogy Te kívánod, öröktől fogva rendeltet és bármikor ide ajándékozhatod.

A presbiterium mélyen megbáta hallgatta a püspök szárnyaló imájának szavait.

Összeesett a Köztemető kapujában és meghalt Gyarmathy Imre főerdővéd tragikus halála

Megdöböntő hirtelen haláleset történt kedden délelőtt a Köztemetőben. Gyarmathy Imre 50 éves főerdővéd, Nagyerdő 20. sz. alatti lakos szokásos erdei körútját véggezte. Mikor a Köztemető közelébe ért, hirtelen rosszul lett. Az erőteljes férfi alig tudott a temető kapujáig elvanszorogni, ahol összeesett.

Bevittek a temető gondnoki irodájába, ahonnan Kegyes Ferenc temetőgondnok telefonon értesítette a mentőket. Mire azonban a mentők kértek, Gyarmathy Imre már meghalt. A rendőrségről Tóth Ferenc detektív szállt ki a helyszínre tisztiorvos kíséretében, aki megállapította, hogy Gyarmathy halálát szívizélhűdés okozta.

A tragikus haláleset mély részvétet váltott ki. Gyarmathy Imre széles körökben közmert és köz-tiszteletnek örvendő férfiú volt. A román megszállás alatt gerinces magyarsággal, számos hőstettével akadályozta meg a megszállók brutalitását és fosztogatását. Családot mentett meg ebben az időben a pusztulástól. Leánya Gyarmathy Olga, a legkiválóbb ma-

gyar nőatléta. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Szilassy főispánt tisztelő küldöttségek keresik fel újévkor

Újév első napján délben Szilassy László főispánt tisztelő küldöttségek keresik fel a vármegyeházán. A Magyar Élet Pártja helyi csoportjának küldöttségén kívül is több küldöttség jelenik meg a főispánnál, hogy jókívánásait kifejezze.

Ünnepélyes keretek között adják át Baskay pénzügyigazgató-helyettesnek a kiűnvelési okiratot

Beszámoltunk arról, hogy Baskay Ferenc pénzügyigazgatóhelyettesnek nyugalmabavonulása alkalmából érdemei elismeréséül Kormányzó Urunk a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A magas helyről jövő kifizetés okmányai megérkeztek a főispáni hivatalhoz és azokat Szilassy László főispán szerdán délelőtt 10 órakor a pénzügyigazgatóság helyiségében ünnepélyes keretek között nyújtja át Baskay Ferenc pénzügyigazgatóhelyettesnek.

Szerencsemalacok, társasjátékok, jux és tombolatárgyak

Jánossynál
Simon.ry ucca i. szám.

Önkéntes urak!

Újévre még sikszítem egyenruhájukat!
TEGDES, Kalvin tér 19.

**Dr Révész Imre püspök
váradl látogatásra készül**

A „Nagyvárad” című lap írja: A Királyhágómelléki református egyházkerület és a nagyváradl református püspökség, amely a megszállás évei alatt kétszáz ezer reformátust kapcsolt egybe és irányította azok lelki, egyházi s kulturális életét, felsőbb egyházi rendelkezések értelmében 1941 december 31-ével megszűnik. A tiszántúli egyházkerületől elszakított részek most visszatérnek a régi egyházkerülebe és az egyházközösség lelki irányítója dr Révész Imre debreceni püspök lesz.

Elszakítottaságunk miatt érthető, hogy dr Révész Imre püspököt a volt Királyhágómelléki Egyházkerület gyülekezetét nem ismerik s az első találkozására örömmel készülnek. Dr Révész Imre püspök maga is nagy súlyt helyez rá, hogy a visszatért gyülekezettel mielőbb megismerkedjen. Különösen áll ez Nagyváradra. A püspök úgy döntött, hogy nem hivatalos egyházi látogatás során keresi el Nagyváradot, hanem a személyes kapcsolatok kiépítése és kiemlétyése végett február 21—22-re Nagyváradra jön és itt szolgálmi fog híveinek. A nagyváradl és környékbeli reformátusok lelkesen készülnek ezekre az ünnepl napokra.

**Bódy Mártha
és Osváth Gyula esküvője**

Fényes esküvő volt kedden Debrecenben, Bódy Márta úriasszony, Bódy Pál nagykereskedőnek, a debreceni kereskedőársadalom közismert és köztiszteltetben álló tagjának, a régi kiváló sportembernek és hitvesének bájos leánya Bódy Márta és Osváth Gyula m. kir. hadnagy esküdtek egymásnak örök hűséget.

A polgári esküvő délelőtt folyt le az anyakönyvi hivatal szertartástermében, ahol dr Tolnay Elemér tanácsnok anyakönyvvezető eskette össze a fiatal párt. Tanuk voltak a menyasszony részéről Bódy Ödön szénbányatulajdonos, a menyasszony nagybátyja, felsőnyárádi lakos, a vőlegény részéről Szilvási László m. kir. alezredes. Delután félhat órákor a Szent Anna uccai plébánia templomban volt az egyházi esküvő, nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében. Dr Linderberger János prépost-plébános eskette az ifjú párt, szép beszédet intézve hozzájuk.

Este az Angol Királynő művészien rendezett külön termében hatvan teltetkes lakodalmi vacsora volt, melyen a megjelentek soraiban ott láttuk Linderberger János prépost-plébánost, Bieskey Miklós alezredest, Benedek Andor csendőralezredest, Novák Gyula plébános-helyettesét, Halmos Rezső Máv főtanácsost, Bujdosó Gábor kamaral gazdát, dr Zolnai Kornél főállatorvost, dr Magyar Zoltán tanárt és másokat. Számos felkőszöntő hangzott el az ifjú párra, akiket elhalmoztak jó kívánságokkal. Meleghangú gratulációkkal vették körül a megjelentek a boldog örömszüllőket is. Az ifjú pár a szerelmi gyorsvonattal elutazott nászútra.

**Január 2-án, pénteken este 8 órakor
a Bikában lesz Goll Bea
és Zsedényi Károly balett-estje**

A Zenekedvelők Köre az idén már a második nagyszerű balettel kedveskedik. Goll Bea neve valóságos lázba hozta a közönséget, mert a jegyárutás első napján pl. majdnem az összes páholyjegy elkelt s a földszinti helyek után is eddig teljesen szokatlan arányú érdeklődés nyilvánult meg.

A műsoron a táncművészet és zene-művészet legmagasabbrendű alkotásai szerepelnek. Goll Bea Zsedényi Károlylyal, az Operaház egyik legkiválóbb táncosával felváltva, majd kettesben a legmélyebb értelmű zenét elevenítik meg, pompás mozdulataikkal.

Jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a Harmathy könyvkereskedésben, (Piac ucca 7.). A kör bérlettagjai bérlet áron, tehát mintegy 70 százalékos kedvezményvel válthatják meg jegyeiket.

Vegyen sapkát
Újévre
FARKAS
sapkakészítőnél. Széchenyi u. 3.

**A szokottnál is hangulatossabb SZILVESZTERI
tölthet a**

Kassai Sörházban
Kacsary Pista muzsikál. Kifünő ételekről és italokról gondoskodott Szekeres György tulajdonos.

Január 1-től csökkentik a motalkó kiutalását

Az üzemanyagokkal való takarékos gazdálkodás szükségessé teszi, hogy 1942 január hó 1. napjától kezdődően a magánhasználatú személy- és tehergépkocsj motalkó kiutalását újból csökkentik. A közhasználatú gépjárművek (autóbuszok, taxik, bérautók stb), valamint motorkerékpárok motalkóadagja azonban továbbra is változatlan marad. Az egy jegyre kiszolgáltatható motalkó mennyiség a magánhasználatú személy kocsinál az eddigi havi 25—35, illetve

50 liter helyett havi 20, 30, illetve 40 liter. Magánhasználatú tehergépkocsinál és vontatóknál az eddigi havi 60, 90, 120, illetve 180 liter helyett havi 40, 70, 90, illetve 150 liter lesz. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban újból felhívjuk a gépjárműtulajdonosokat arra, hogy gépjárműveiket a mai idők komoly követelményeinek megfelelően csak elkerülhetetlen esetekben és kizárólag arra a célra használják, amelyre üzemben tartásul engedélyt kaptak.

Három csoportba osztják a lakosságot a kenyérfojadag szempontjából

A kenyérjegy országos bevezetéséről intézkedő közellátási miniszteri rendelet meghatározza azt, hogy az egyes fejadagok szempontjából az ellátatlan lakosság hány csoportra oszlik. A rendelet az egyes munkanemek szerint osztályozza az ellátatlanokat és ezen az alapon három csoportot állít fel.

Az első csoportba tartoznak a nehéz testmunkások, a második csoportba a testmunkások, a harmadik csoportba pedig mindazok, akik az első s második csoporton kívül tartoznak.

A terhes anyákat a terhesség 4 hónapjától, a szoptató anyákat pedig a szüléstől számított 9 hónap végéig kérélmükre a nehéz munkások részére megállapított fejadaggal látják el.

A nehéz testmunkások, a testmunkások, továbbá a terhes és szoptató anyák részére a magasabb fejadagot pótljegyek útján szolgáltatják ki.

A hatósági jevv ellenében kiszolgáltatható fejadagot, valamint a pótljegyre eső fejadagot a közellátási miniszter állapítja meg.

Közérdekű munkák keretében (haditermelés, vasútépítés, kubikolás, valamint gyári üzemekben), különösen nehéz testmunkát végző munkások élelmezésének javítására a közellátási kormánybiztos a közellátási miniszter hozzájárulásával a munkanem szerint járó fejadagon felül rendkívüli kenyér, illetve kenyérliszt ellátmányt engedélyezhet az illetékes vállalatoknak.

**A debreceni törvényszék elé került
a szőkevény kolozsvári gyilkos**

Lopásokért egyévi börtönrre ítélték el

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni rendőrségre került csalás miatt Veres Miklós 39 éves borbélysegéd, aki a kolozsvári fogházból szökött meg, ahol gyilkosság miatt raboskodott. Veres a debreceni vásárban kiszemelte magának Komor András hajdúböszörményi gazdát, aki két ökrét árusította. Elhatározta, hogy elcsalja a két ökröt a gazdától és eladja. Igen ravasz tervet eszelt ki és a hiszékeny gazdát sikerült is becsapni. Eladta a gazda két ökrét és az ökrökért kapott 900 pengővel már a vonaton ült, amikor az utolsó percben a károsultnak sikerült elfogni és rendőrkézre adni.

A törvényszéki tárgyaláson elmondotta Veres, igaz az, hogy őt még a román uralom ideje alatt halálra ítélték gyilkosság miatt és később életfogytiglani fegyházra változtatták át a büntetését. Az is igaz, hogy megszökött Kolozsvárról és járt Debrecenben, Budapesten, Székesfehérváron és ha rosszul ment a sorsa, lopásokat is követett el. Debrecenben is csak azért szánta rá magát a csalásra, mert nem volt egy fillérje sem és nagyon nyomorgott már.

A bíró kérdésére részletesen elmondotta, hogy a román hadseregben szolgált és az egyik tisztnek hordta rendszeresen az ebédet egy magánháztól. Egy ízben az az asszony, aki az ebédet főzte, ráparancsolt, hogy mosogassa el az edényeket. A mosogatást megtagadta, mire az asszony leköpte és szidalmazta. Ezen annyira felbőszült, hogy felkapta a kis fejszét a konyhában és fejbeverte vele az asszonyt, aki meghalt. Nem akarta megölni, csak a fejére ütött mérgeben egy nagyot. Elmondotta még azt is Veres Miklós, hogy őt nagyon bántotta az, hogy gyilkosnak tekintették és különösen azért buslakodott sokat, mert azt olvasta, hogy Erdélyben több gyilkosság elkövetésével is gyanúsították meg a szökése után. Ezért határozta el magát arra, hogy önként jelentkezik.

A kolozsvári ügyészségen jelentkezett is, hogy tisztázza magát az újabb gyilkosságok gyanúja alól. Tisztázta is magát, de visszakerült a fogházba, hogy büntetését töltsse tovább. Jó magaviselete miatt külső munkákra is használták, járt a vágóhídra is hús szállításra és egyszer onnan szökött meg. Nem akart ismét visszamenni a fogházba.

A debreceni csalással kapcsolatban is beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy katonai bevasárlónak adta ki magát és 1200 pengőt ígért a két ökrökért. Azt mondta a gazdának, hogy a „hadnagy” kifizeti az ökrök árát az Arany Bikában. A hiszékeny gazda bejött vele az Arany Bikába, de ott nem találták a „hadnagy urat”. Elvezette a gazdálkodót a törvényszékre azzal, hogy ott van a hadnagy és ott kifizetik az 1200 pengőt. Az emeleti folyosón leültette a gazdálkodót ő maga a folyosó másik végén az uccára ment. Visszatért a vásárra és az őrizet alatt maradt két ökröt magához vette és nagy sietve eladta 900

pengőért Korom mészárosnak.

A bizonyítási eljárás alapján a bíróság bűnösnek mondta ki Veres Miklóst és egyévi börtönrre ítélte el. Az ítélet nem jogerős. A bíróság súlyosbító körülménynek vette Veres Miklósnál, hogy lopás miatt már Székesfehérváron is elítélték és hogy álnév alatt, mint Molnár Miklós bujkált az országban szökése után.

**Lábbeli igénylések
újabb benyújtása**

Értesítem a város közönségét, hogy a lábbeli igénylések január hónapban 3-án reggel 8 órától kezdve 10-én déli 14 óráig bezárólag adhatók be a lakóhely szerint illetékes körzeti irodáknál.

A szabályszerűen kitöltött igénylési lapot a család cukorjegyének és vásárlási könyvének felmutatása mellett, kell benyújtani.

Ez alkalommal is figyelmeztetem és felkérem a lábbeli igénybejelentőlapokat benyújtókat arra, hogy ügyüknek elintézése végett se a központi, sem pedig a körzeti irodát ne sürgessék, miután az igény megállapításokat és utalásokat bíráló bizottságok végzik, hanem minden esetben várják be a postai úton való kiértesítést, mivel az irodák igénykielégítéseket, illetve utalvány kiadásokat csak a felmutatott postai értesítés alapján fogják kiadni. Polgármester.

**Drágitotta a csacsihúst,
— elítélték kéthónapi fogházra**

A debreceni törvényszéken dr Pogány Béla bíró tárgyalta Kiss Zoltán lómészáros ügyét, aki ellen azért indult eljárás, mert a csacsihús kilóját két pengőjével adta, Kiss, akinek az ügyében már tartottak egy tárgyalást, azzal védekezett, hogy vesepecsenyét adott el. A tanuk szerint nem vesepecsenye volt az, amit két pengőjével adott. A szakértő szerint is drágítás történt, mert egy csacsinak legfeljebb három kiló vesepecsenyije lehet, a mészáros pedig legalább tíz kilót mért ki. A bíró megállapította az árdragítást és kéthónapi fogházra ítélte el a mészáros, aki köteles még 50 pengő pénzbüntetést is fizetni.

Veres Dánielné és özvegy Asztai Józsefné Bagamérban a hagymát adták drágábban és ezért elítélték őket 50—50 pengő pénzbüntetésre. Szatmári László vámospécsi lakos a túrórt adta drágábban és ezért 60 pengőre ítélték. Ugyancsak túródrágítás miatt került a bíró elé Tasi Ferenc bagaméri gazda, akit 40 pengőre ítélték el. Az ítéletek jogerősek.

METEOR MOZGO műsora:
Ma utoljára: 5, 7, 9, 11 órakor:
Csákó és kalap
Magyar bohózat. — Holnap:
KIVÁNSÁGHANGVERSENY!

**Szilveszterkor
búcsúzzunk
az á-éutól és
az Angoltól
Cigányzene!
Jazz! Tánc!
Vidámság — Jó vacsora**

Asztalrendelés
főpincernél!

H I R E K

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Debrecen, József király u. 1. szám. Települési hivatal: 27-89. (3 melléklettel) Éjjeli: 27-87. — Előzetési árak havonta 3 pengő, negyedévenként 8 pengő. Ára hetente 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata 1941 december 27-én reggel 8-tól 1942 január 3-án reggel 8-ig: „Kigyó”, Piac u. 31., telefon: 30-95. „Tisza”, Péterfia u. 61., telefon: 24-52. — „Csillag”, Arpad tér 1., telefon: 29-32. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. „Mátyás király”, Nyilastelep Vámosperési út 18., telefon 32-01.

Szilveszter napján

Ládag szél cibálja künn a kopasz fákat, az égen szomorú hófelhő temet s szilveszter búcsúzó harangja megkondít most tűnt tragédiákat, mosolygós, vagy könnyes emlékeket.

Az első illatot a tavasz lopta már heje-hujáza bele a szívünkbe s két karjával részegen ölelt, szomjasan csókolta ajkunk a nyár, s virágot font vágylete hirtünkbe.

Zizegve pergő, hulló levelek között, — hogy nem is vettük észre — titkon halkán,

melegve surrant közénk az ősz s utána a fagyos tél költözött felkünkbe sok-sok hóhírhés dalban.

Lehajtott fejjel búcsúzik tőlünk a múlt, zúgva giling-galángol künn most a szél s megállunk egy-két pillanatra. Volt aki elbukott, volt ki jól tanult s vajjon az újév mit hoz, mit mesél... ?

Boross István.

— Isteniszteletek a református templomokban 6-év utolsó napján: Nagytemplomban délután 5 D dr Révész Imre. — Kistemplomban délután 5 Szemes László. — Kossuth ucai templomban délután 5 Baja Mihály. — Károlyi Gáspár-terti templomban délután 5 Kolozsvári-Kiss László. — Ispótyi templomban délután 5 dr Ferenczy Károly. — Arpad-terti templomban délután 3 dr Erdő Mihály, délután 6 dr Hegyaljai Kiss Géza. — Homokkerti templomban délután 5 Uray Sándor. — Nyilastelepi templomban délután félhatkor Mezey E. Csapókerti templomban délután félhatkor Zsoldos István. — Kerekestelepi templomban délután 5 Szilágyi László. — Dóczy József uca 2. délután 5 Konecz Z. Wollfkatlepi olvasókörben délután 3 Duscza Ferenc. — Nyulási állami iskolában délután 5 Keeskes József. — Tégláskerti állami iskolában délután 3-kor Sárközy Lajos.

— Újévi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 dr Soós Béla, délután 5 Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 dr Farkas Pál, 11 órakor D dr Révész Imre, délután 5 Gönczy Sándor. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 Biky Gábor, délután 5 Ács Mihály. — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 Kolozsvári-Kiss László, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ispótyi templomban délelőtt 10 Molnár Ferenc, délután 5 Binyai János. — Arpad-terti templomban délelőtt 10 dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 dr Erdő Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Duscza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Mezey E. Csapókerti templomban délelőtt 10 dr Dancsházy Sándor, délután 3 Zsoldos István. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Szilágyi L. — Dóczy József uca 2. délelőtt 11 dr Erdős Károly. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 Keeskes József. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Kovács Arpad. — Wollfkatlepi olvasókörben délután 3 Duscza Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Pallag délelőtt 9 vitéz Szabó Endre. — Hortobágyon délután 3 vitéz Szabó E.

Debrecenben is hajnali 5-kor lesz a szilveszteri záróra

Beszámoltunk arról, hogy a belügyminiszter rendelete alapján Budapestén a rendőrfőkapitányság hajnali 5 órában állapította meg a szilveszteri zárórát, tehát a vendéglők, kávéházak, nyilvános szórakozóhelyek eddig tarthatnak

— **Óévi hálaadó ájtatosságok a kat. templomokban:** A Szent Anna ucai plébániatemplomban 5 órakor dr Lindenberger János prépost-plébános mond ájtatosság közben szentbeszédet, majd félhatkor újabb ájtatosság. Ezen Regős Gyula katonalelkész prédikál. — A nyilastelepi templomban hat órakor lesz ájtatosság, prédikál Pálmay József segédlelkész.

— **Újév napján a katolikus templomok és kápolnák miserendje:** A Szent Anna ucai plébániatemplomban 6, 7, 8 és 9 órakor csendes szentmisék, fél 10 órakor nagymisét mond dr Lindenberger János prépost-plébános, szentbeszédet mond Lengyel László segédlelkész, — utána 11, háromnegyed 12 s félegy órakor további csendes szentmisék. — A Csapókertben Kummergruber Emil püspöki tanácsos. — A Nyilastelepen pedig Pálmay József segédlelkész mond szentmisét és szentbeszédet.

— **Az evangélikus templomban dec. 31-én két évszázad istentisztelet lesz.** Az első délután 4 órakor, prédikál Sexty Z. szórványlelkész. — A második délután 5 órakor, prédikál: Pass László dr. — Január elsején érvényesítési istentisztelet délelőtt 10 órakor (úrvacsorával) és este 5 órakor, prédikál: dr Pass László.

— **Ma délután 5 órai kezdettel 6-év esti vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban.** Igét hirdet dr Ferenczy Károly egyházkerületi missziói előadó. Szólót énekel saját orgonakiséréte mellett Csösz Lászlóné, Reményik Sándor költeményeiből szaval Gergely Lina tanítónő. Bach: „Adagio” című művét hegedűn előadja Szathmáry Endre zenetanár. Imádkozik Molnár Ferenc lelkipásztor.

— **Árpádtéri egyházközségi hírek.** Dec. 31-én, óév utolsó napján az árpádtéri templomban három istentisztelet lesz. Reggel félhatkor, délután háromkor, prédikál dr Erdő Mihály segédlelkész, este hat órakor prédikál dr Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor. Az úrvacsorázók száma karácsonykor négy karácsonyra visszatértevényre elérte a rekordot 525. 1938-ban az árpádtéri lelkész hivatal esketett 16 párt, 1941-ben 56 párt. A szegénysegélyezésben is tetőpontot ért az egyházközség. Október 31-én cipőt és ruhát kapott 62 iskolás növendék, december 23-án szocietásmagot kapott 80 iskolás növendék szeretetvendégségben. Aznap száz szegény kapott szeretetvendégségen csomagot s 10—10 kiló tüzelőt. Az egyházközség iskolájában november elseje óta minden iskolai napon 80 gyermek részesei tízóraji ellátásnak. A gyűjtés tovább folyik a Téli Tökére a hívek adományából, mert 1240 pengő ment ki csupán téli felruházásra. A Munkásszövetség is gyűjti a tökéti segélyezésre. A Leánykör és a Nőegylet megkezdte az ócska szüretet és az ócskapamut gyűjtését és feldolgozását, hogy minél előbb érmelegítőt küldhessenek valamelyik harctéri századparancsnok címére, a honvédek részére.

— **Nápolyt és a Vezuv tüzhányót** hó borítja. Egész Olaszországban fokozódik a hideg és Rocca di Papaban 8 fok hideget mértek, amire ezen a vidéken még nem volt példa.

— **A szovjet hadsereg karácsonyi támadásai során az olasz hadtest vonalán hősi halált halt Don Marzoni tábori lelkész,** aki már régebben megkapta a katonai arany érdemrendet.

— **Puskája számát vásárolta meg állami sorsjegyen és megnyerte a főnyereményt Sztanesev nevű bolgár őrvezető katona.** Nem volt egyszerű dolog az 1924-es számú sorsjegyet megkeríteni, de végül sikerült és az eredmény azt mutatta, hogy érdemes volt a fáradságért.

nyitva és zene is eddig van engedélyezve.

Mint hogy a belügyminiszter rendelete általános érvényű és az egész országra szól, Debrecenben is hajnali 5 órakor lesz a szilveszteri záróra.

— **Kifogástalan frizurát** készíttessen bizalommal Nagy hölgyfodrásznál, Baltazár Dezső u. 14.

— **A csapóucai egyházközségben,** a Szapános uca 16. szám alatti gyülekezeti otthon termében szerdán este 7 órakor ösztendei hálaadó istentisztelet lesz.

— **Bartalis tánciskolájában** január 7-én táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— **A betegségbiztosító intézetek államosítását kéri Vas vármegye törvényhatósági kisgyűlése.**

— **Szilveszter-est a Koronában** reggel 5 óráig. Szülők nem fizetnek. 5-én tanfolyam kezdődik.

— **Hivatalos közlés szerint** az országból júliustól szeptemberig 86-an vándoroltak ki. Amerikába 80-an mentek, vissza nem jött senki.

— **Garai tánciskolájában** ma szilveszteri ösztendé. Holnap délután, este ösztendé.

— **Életfogytiglani fegyháza ítélték a salkövesguti arzenés aszszonyt,** aki Glóbits Dénes 72 éves jómódú gazdát mérgezte meg. A nyomozás kiderítette, hogy a gyilkosságot a gazda leánya, özvegy Bus Mihályné követte el az örökség miatt.

— **A toloncházból szabadon engedték Csöröggy Bolgár Géza filmest,** akit — mint megirtuk, — néhány nappal ezelőtt internáltak, mert állítólag visszaélt egy magasrangú tisztviselő nevével. A belügyminisztérium az internálást felfüggesztette.

— **A városi nyugdíjasok, vasúti arcképes igazolványainak az 1942 évre kiáltása.** A vasúti félúri jegy váltására jogosító arcképes igazolvány kiváltására igényjogosult nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak az 1942 évre érvényes új arcképes igazolvány kiváltása iránt, a lakóhelyükre illetékes MÁV üzletvezetőséghez kérvényt kell intézni. Kérvényükhöz egy 5,5x5,5 cm. méretű levelezőlap vastagságú s egy évnél nem régebben készült mellképét személyenként (igazolványonként) 10,50 P-nek január hó 31. utáni időben 12,50 P-nek a lakóhelyre illetékes üzletvezetőség csekkszámára (a debreceni üzletvezetőség területén lakók a 12,123 számú csekkszámára) általuk történt befizetést igazoló elismervényt, továbbá a helybenlakók 16 filléres, a vidéken lakók 28 filléres bélyeggel ellátott, saját címükre megcímezett borítékot is kötelesek mellékelni. Az így felszerelt kérelmeket az 1942 évi január hó 2. napjától 20. napjáig terjedő időben a m. kir. belügyminiszter úr alárendelt (városi számvévisés Debrecen) címre kell megküldeni, illetve a Debrecenben lakóknak a számvévisési iktatóhivatalba (város-háza I. emelet 1. sz. szoba) beadni. A nyugdíjas tisztviselők, alkalmazottak úgy saját személyük, mint feleségük és családipótlékban részesülő gyermekei után, valamint a nyugdíjas özvegyek és nevelési járulékbán részesülő árvák is, az előírt térítési díjból csak 8—8 pengőt tartoznak viselni, a térítési díjból fennmaradó 16 pengő összeget a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatóságilag jóváhagyott 197—1940 bkgy. sz. közgyűlési határozata értelmében a város házipénztára viseli. A térítési díjon felül kiállítási illeték címén igazolványonként 2,50 P fizetendő. Mivel az 1942. évre új arcképes igazolványok kerülnek kiadásra, nyomtatékon felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a kiállítandó új arcképes igazolványokhoz csak új, tehát egy évnél nem régebbi keletű s pontosan 5,5x5,5 cm méretű levelezőlap vastagságú mellkép csatolandó. Felhívom az érdekelteket, hogy igényüket a jelzett határidőben az előírt módon jelentsék be. Polgármester.

DEBRECZEN

6. OLDAL.
1941. XII. 31.

Családi értesítések:

Farkas Erzsébet

és

Lévay Gábor

jegyesek.

Debrecen, 1941. december hó.
(Minden külön értesítés helyett).

Fórizs Ilona

és

Bányai László

ma tartják eljegyzésüket.

(Minden külön értesítés helyett).

— **Kevesebbet egy üveg pezsgővel!** Szilveszter estéjén mulatnak az emberek és hagyományos módon zene és ital mellett várják nagy vigalomban az új év beköszöntőjét. A vigadozás során gondoljanak arra, hogy özvegyek és árvák várják a támogatást e nehéz időkben. A hadbavonultak családjainak is kell a segítség, tehát egy üveg pezsgővel, egy üveg borral kevesebbet és adják annak árát a jótékony célra.

— **Rosenberg Marcsa** (Büdszentmihály) és **Friedmann Sándor** (Debrecen), jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **X Újévre színes fényképet** ajándékozzon, Szipál mestertől!

— **A felvizezett tej literjét 30 fillérért árusították.** Tóth Andorné és Jób Kálmán hajtásámsóni tejkereskedők kedden reggel bejöttek Debrecenbe és a piacon 56 liter tejet bocsátottak forgalomba. Szabó István piaci ellenőr leleplezte, hogy a sámsóni kereskedők a tej literjét, dacára annak, hogy leflezelt tej volt, 30 fillérért árusították. A vizsgálat megállapította, hogy a tej közel 50 százalékban tartalmaz vizet. A két árus ellen áruszora és közegészségügyi kihágás címen indult eljárás.

— **Adomány Bottó Kornélnak.** Megírtuk, hogy a valamikor jobb napokat látott Bottó Kornél a legnagyobb nélkülözések között, súlyos betegen, mindenképp elhagyatva tengette életét. Kértük, hogy a jószívű emberek segítsenek rajta és enyhítsék a szenvedését. A segélykialtást lapunkhoz a Zöldkereszt-mozgalom egyik lelkes tagja juttatta el s ennek visszhangjaként most a Kereskedelmi Utazók Egyletete 10 pengőt küldött be szerkesztőségünkbe Bottó Kornél számára. Az összeget közzétettelt ejuttatuk.

— **Ha a gyomrát túlterhelte és ennek következtében émelygést és hányingert érez,** igyék minél előbb egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az egész tápasatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

— **Hétpengős lopás miatt héthónapi börtönrre ítélték el a debreceni törvényszéken Kalmár Bálint vámospercsi napszámost,** aki Bagamér községben szállást kért Balla József gazdától és kapott is. Azzal hálálta meg, hogy reggel ellopta a gazda hét pengőjét és megszökött. Az ítélet jogerős, Kalmár már volt büntetve.

— **Besurranó tolvaj 1400 pengőt lopott.** Szabó János Bujdosó uca 46. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétében lakásába behatolva, onnan 1000 pengő készpénzt és 400 pengős bont olvitt. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást és sikerült megállapítani a tettes személyét. A besurranó tolvajt és bűntársait rövidesen kézrekeríti a rendőrség.

„A csillag fogja meg”
jó barátainknak és vendégeimnek

Szabó László
„Kossuth vendéglő”

Nagy szilveszter est!

Hölgyek figyelmébe!

ócska kabátját ne adja el

Balázs újjávarázsolja
KOSSUTH UCCA 58.

Színház, Film, Szórakozás

Színházi műsor:

Szerdán este félnyolc órakor: **3 huszár**.
11 órakor: Nagy szilveszteri kabaré.
Csütörtökön 3 órakor: **3 huszár**. —
6 órakor: **Sybill**. — 9 órakor: **3 huszár**.

A színházi iroda jelenti:

Ma este két előadás lesz a Csokonai Színházban. Kivételesen félnyolcórán kezdettel, Szücs László és U. Kováts Terus fellépésével a legmulatságosabb burleszk-operett, a **3 huszár** kerül előadásra. Ejjel 11 órai kezdettel nagy szilveszteri kabaré, ragyogó műsorral. Fellép az egész társulat, rengeteg ötlet, szellemes tréfa, egyfelvonásosok, tánc- és énekszámok. Konferál U. Kováts Terus és Selmezy Mihály.

Csütörtökön Újév első napján három előadás: 3 órakor a **3 huszár**, 6 órai kezdettel Szücs László és Belcznai Unger István fellépésével Jacobi gyönyörű muzsikájú operettje a **Sybill**, 9 órakor **3 huszár**.

Legszébb újévi ajándék a színházjegy színházéjéért.

Színházi kistűkör.

BAKONYI ÖDÖN, az Unger-társulat kitűnő karmestere kedden este előadás előtt hirtelen rosszul lett. A kiváló karmestert dr. Szombathy-Groskó Lajos orvos, a „művészek orvosa” vette kezébe és remény van rá, hogy már a mai előadáson résztvehet. A Filyfirly keddi előadásán Belezna-Unger István igazgató, — aki kitűnő dirigens — ugrott be a megbetegedett karmester helyébe és bravúrosan végigdirigálta az előadást.

KEDVES VENDÉGEK vettek részt a színház keddi előadásán. Egyik párholyban feltűnt a közönségnek Jatzkó Rezső karnagy hitvesével és Jatzkó Clával együtt. A közönség — mint nézőt is nagy érdeklődéssel és szeretettel fogadta a Csokonai Színházban sok sikert aratott Jatzkó Clát és Jatzkó Rezsőt.

Szentmise IV. Károly koronázási évfordulóján. Most van 25. évfordulója annak, hogy néhai IV. Károly királyt 1916 december hó 30-án Magyarország apostoli királyává koronázták. Az évforduló alkalmából tegnap délelőtt a budavári koronázó főtemplomban emelkedő szentmisét mutatott be Kátay Béla pápai kamarás, plébános. A szentmisén megjelentek a hatóságok képviselői.

Si-felszereléseket gyűjtenek Németországban. Azok a sielők, akik felszerelésüket a keleti fronton harcoló katonák számára átengedik, ellátási kedvezményben részesülnek.

Sokgyermekes »új földesurak« telepítettek le Baranya vármegyében az egyke elleni akció során. Negyvenkilenc családnak házat vásároltak, hatnak pedig újat építettek. Százötvenöt esetben háztartási kölcsönt folyósítottak. Telepítési célokra több hatalmas pusztát megvásároltak.

Háromszáz szobás szálló létesül Sopronban. A fenyvesekkel borított hegyoldalon építik fel a modern szállodát, melynek munkáihoz már koratavasszal hozzáfognak.

Vagyont érő szacharint csempészett a csóri halálautó. Mint megírtuk Csóri község közelében András Géza kispesti hentesmester autójára árokba fordult és András halálos sérülést szenvedett. Az autó javítása közben felfedezték, hogy abban 110 kg szacharint volt.

Újévi ajándékot

órát, ékszer!

legelőnyösebben **Kollár Lajos**
órás-mester és ékszerkereskedő!
KOSSUTH UCCA 4.

Anyakönyvi hírek

Születések: Lénárt Ferenc kereskedősegéd, Homok ucca 95., leány Anikó. Nagy Imre szabósegéd, Huszár G. u. 48. fiú Lajos. Mogyoróssy Menyhért csendőr őrmester, Méliusz-tér 7. leány Katalin. Éles Gábor gazdasági cseléd, Látóképi csárda, leány Mária. Szentgyörgyi Sámuel gazdasági felügyelő, Székelyudvarhely, leány Erzsébet. Csász István szabósegéd, Kurucz u. 12. leány Mária. Orbán Lajos csendőrtiszthelyettes, Nyírmada, leány Mária. Deli Sándor kőművessegéd, Kálmán u. 37. leány Julianna. Szabó József honv. törzsőrmester, Kassa u. 35. fiú László. Ökrös János kisbirtokos, Tanító u. 15. fiú István. Anton Gábor uccaseprő, Pac 15. fiú Gábor. Bereczki János napszámos Bellegelő 399. leány Katalin. Tóth Károly gyárimmun-kás, Keresztes u. 80. leány Éva. Kurána András HÉV éjjeliőr, Bellegelő 268. fiú István. Oláh Gábor juhász, Tornyostanya 42., fiú István. Acsádi Lajos rak-tári munkás, Zádor u. 25. leány Mária. Erdei Ferenc kereskedősegéd, Bajnok u. 5. leány Ilona. Csah András napszámos, Kishegyesi út 47. leány Erzsébet. Manczur Béla MÁV, Vargakert u. 7. leány Anikó. Szilágyi István kisbirtó, Veréb-dűlő 59. leány Zsuzsanna. Szmereka János postaaltisz, Rudolf u. 44. leány Olga. Finta Ernő csendőrfőhadnagy, Csapó u. 13. fiú Imre. Barna Lajos MÁV, Dugovits Titusz u. 6. leány Anikó. Bartók Elemér doh. gy. munkás, Tegez u. 50. leány Klára. Dr Szabó Mihály törv. székj. bír. Hatvan u. 1. fiú Tamás. Perjési József napszámos, Dombostanya, leány Margit. Gvarmati István kisbirtó, Honvéd u. 49. fiú István. Asszonyi László tanító, Kisvárdai fiú Gábor. Nagy Ferenc törzsőrmester, Méntelep, leány Erzsébet. Feldheim Sándor ékszerész, Ferenc József út 53. leány Ágnes. Zubor Károly napszámos, Tiszafüred, leány Mária. Huszár Mihály, MÁV, Homok u. 117. leány Katalin. Kardos Sándor kocsis, Egyetkert u. 54. fiú István. Dr Angyal Zoltán fakereskedő, Hajdúböszörmény, fiú Sándor. Dr Szeszich Gyula kir. ügyész, Máramarosziget, leány Teréz. Szaboszlai János napszámos, MÁV, Szoboszlói út 22., fiú János. Tóth Antal MÁV, Erdel u. 15. leány Anikó. Nagy Ferenc kisbirtokos, Timár u. 19. leány Katalin. Hajtós Miklós, Mester u. 7. fiú László. Sóljom Lajos, Haláp 99. leány Mária. Salánki Sándor vagyongyári m., Hajdúhadház, leány Margit.

Eljegyzések: Deák István gazd. Rákóczi u. 15.—Minya Mária, Csapó u. 34. Szegedi János építési rajzoló, Ocskai u. 10.—Pásti Ilona, Bocskai-tér 3. Reinitz Antal kántor—Höng Erzsébet, Nyomatató u. 22. Springer Henrik utazó Nyíregyháza—Treitel Berta, Török Bálint u. 5. Krasznal József mozdonyvezető, Nagyvárad—Magyar Mária, Sebess u. 23. sz. Báthori István kőművestanuló, Irén u. 52.—Mitrácska Erzsébet, Fülöp u. 38. Erdős András, Vendég u. 51.—Kiss Eszter, István út 53. Szabó Lajos motorszerező, Andrassy út 15.—Kiss Imre, István út 53.

Házasságkötések: Dr Lehoczky Gy. városi tisztviselő, Kigyó u. 34.—Szabó Borbála, Dobozi u. 7. Vajda Sándor id. kisegítő, Ferenc József út 36.—Vékony Erzsébet, Szatmárgörbéd.—Enyedi Miklós akadémiai tanársegéd, Magyaróvár.—Póta Erzsébet, Perényi u. 1. Sóljom Sándor kül. kereskedelmi hiv. tisztviselő Budapest—Kiss Mária, Luther u. 14. Papp Lajos tanár, Türkeve—Popovics Mária, Zöldfa u. 2. Szabó Géza kereskedősegéd, Kinizsi u. 40.—Sütő Róza, Keresztesi u. 80. Tóth Sándor MÁV, Balaton u. 36.—Nagy Klára ugyanott. Tóth István asztalossegéd, Rákóczi u. 5. Csetneki Margit, Erzsébet u. 14. Kereszen János, Meszena u. 7.—Szabó Róza, Honvéd u. 37. Thuránszky Zoltán m. tisztv.—Kádár Julianna, Csapó u. 45. sz. Kovácsy István gazd. Halastó u. 8.—Blaha Lujza, Budapest. Osváth Gyula hadnagy, Boldogfalva u. 18.—Bódy Márta, Hunyadi u. 20. Szabó Géza villanyszerelősegéd, Hajdúszovát—Szatmári Matild, Baltazar Dezső u. 6. Mester József szakaszvezető—Horváth Margit, Mikepércsi út 7. Gombos András kereskedő, Csillag u. 64.—Balogh Mária, Honvédtemető u. 47. Grünberger József m. tisztv.—Klein Gizella, Csapó u. 26. Nemes Ferenc gazd. szaktanár. Siklós.—Porosin Lúcia, Gróf Leiningen u. 45.

CSUSZÓS JÁRDÁN TÖRTÉNT BALESETERT A HÁZTULAJ-DONOS FELELŐS. KÖSSÖN SZAVATOSSÁGI BIZTOSÍTÁST.

Elisenberger Elnor fodrászmester, H-Böszörmény—Adler Margit, Petőfi-tér 12. szám.

Halálozások: Kiss Lajos ref. 72. éves Mester u. 44. Jurina Sándor rk. 32 éves Budapest. Dancsó Mihály ref. 4 hónapos Mikepércsi út 7. Mezei Gábor gk. 75. éves, Vendég u. 3. Kovács Ferenc ref. 7 hónapos, Eötvös u. 81. Ritter István rk. 24. éves Varga u. 45. Borsos László ref. 7. hónapos, Népház. Molnár József ref. 73 éves, Bezerédi u. 36. Tóth Lajos ref. 58. éves, Ondód. Dömsödy Ferenc ref. 78 éves, Kandia u. 13. Molnár Gyuláné ref. 71. éves, Király Ferenc u. 4. Veres Zsófia ref. 60 éves, Szávay Gy. u. 31. Elek László ref. 6. éves, Nyírbogát. özv. Elek Andrásné Hatvány E. ref. 68. éves, Lorántffy u. 30. Nagy Imre ref. 60. éves, Bercsényi u. 51. Hegedűs Mihály rk. 43. éves, Apponyi u. 45. sz. Holló Mihály ref. 68. éves Andrassy út 14. Bogárné János rk. 56. éves, Budapest. Burai Imre rk. 57. éves, Rothermere u. 43. Kocsis Julianna ref. 82. éves, Ispatly-tér 12. Gajdics János gk. 33. éves, Nyírvasvári. Sokorai Endréné ref. 58. éves, Baranyi u. 2. Pánya János rk. 46 éves, Monostorpályi. Bay János ref. 2 hónapos, Pesti u. 4. Csap József ref. 50. éves, Kölcsey u. 22. özv. Baik Andrásné rk. 83. éves, Kishegyesi út 40. özv. Szabó Imréné ref. 76. éves, Hajdúhadház. Szatmári Eszter ref. 75 éves, Kishegyesi út 40. Balogh János ref. 37 éves, Fancsika 63. özv. Török Istvánné ref. 73 éves, Rákóczi u. 23. Papp Zsigmond ref. 40. éves, Egyetkert u. 34. sz. Neszük Jusztina rk. 20 éves, Rákoscsaba. Sárközi Margit ref. 4. éves, H-Szovát. Kun László ref. 17. hónapos, Nádudvar. Feldmann Mayer izr. 86. é. Széchenyi u. 23. Kerekes Gyula ref. 21. éves, Kishegyesi út 40. Borbély Károlyné ref. 56. éves, Csapó u. 64. özv. Kósa Zsigmondné ref. 75. éves, Hungaria körút. özv. Mózsik Ferencné ref. 78. é. Bellegelő 137. Szatmári András ref. 18. hónapos, Böszörményi út 49. özv. Szücs Péterné rk. 58 éves, Böszörményi út 10.

Meghalt Liszt Ferenc egyik unokája Blandine Bülow, aki Wagner Richard mostohaleánya volt.

A Hivatalos Lap szerdai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az üzleti könyvek s könyvelési szabad-ívek illetékéről. A rendelet kimondja, hogy az ipar, vagy kereskedelmi üzletről, s (vállalatról) vezetett minden akár fizet, akár bekötött könyv, illetékköteles. A szabadlapok akkor illetékkötelesek, ha könyvelési feljegyzéseket tartalmaznak. Az olyan üzleti könyv (könyvelési szabad-ív) illetéktel, amelyben az első bejegyzés az 1941 augusztus hó 15-én, vagy azután történt, de a rendelet szerint járó illeték levonását egészen, — vagy részben elmulasztották, 1942 február 23-ig pótlólag le kell róni, illetve ki kell egészíteni.

Tizenhét menyasszonytól házassági előlegeket vett fel Nemes Vendel nagytádi napszámos. Zalaegerszegen most felismerték és elfogták a körözött házasságselejtőt.

Ezernégyezer ember takarítja a havat Budapest utcáiról. A rendszer munkásokon kívül a Köztisztasági Hivatal 642 rendkívüli munkást is alkalmazott.

A temetőben kézbesítette a koszorút a csomagpostás. A magyar posta kiválóságának egyik dokumentuma az a hír, amely Egerből érkezett hozzánk. Az egeri csomagpostás az egeri temető egyik sírjára helyezte a koszorút, amelyet Budapestről küldtek a halott címére. A szállítólevelet a halott nem írhatta alá, tehát a postás megkereste hozzátartozóit, egeri rokonait és azok ismerték el a küldemény megérkezését.

Letartóztatták a francia szak-szervezeti szövetség egyik vezetőjét, Jouhauxot, akit azzal vádolnak, hogy az általa irányított sztrájkokkal meggyengítette Franciaország termelőképességét.

Tízretek adóztak csodálattal a pécsi ferencesek templomában felállított betlehemnek. Az élet-nagyságú alakok a ferencesek műhelyében készültek művészi faragással.

DEBRECZEN

7. OLDAL.
1941. XII. 31.

GYÁSZROVAT

Szabó Zsigmondné Kiss Irma 30 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 3 órakor lesz a II. A) ravatalozó temetőben. Lakás: Hegyi Mihályné u. 44. Gebauer-cég rendezi.

Ember Lajos nyug. községi főjegyző, 50. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ref. szertartással. Dankó temetkezési intézet.

S. Nagy Imre temetése Karcagra való szállítás után csütörtökön lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezés.

Ádám Ferenc nyug. pénzügyi altiszt, temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozójából református gyászművel. Lakás: Faragó u. 3. Fehértői vállalat rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édesanyáink, özv. Elek Andrásné elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágo helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Elek testvérek.

TEMETKEZÉSI KÖLTSEGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

Két ember megfagyott, Kiss István 45 éves polgári lakos, koldus, karcsony másodnapján éjjel megfagyott. A szerencsétlen ember éjszakai szállásra egy üres sertésölbe húzódott be és ott megfagyott. Reggel holtan találtak rá. — A másik fagyhalál áldozata Dávid Sándor 66 éves pártóhai lakos, akit az országúton ért a hirtelen beköszöntött szibériai hideg. A szerencsétlen ember az útszélen lepihent, elaludt és álmában érte a halál.

Lakásárdrágitákat ítélték el Budapestben. Fülöp Lajos Csengery uccai háztulajdonost 30 napi elzárásra és 5000 pengő pénzbüntetésre, Salgó Rezső Dob uccai háztulajdonost 20 napi elzárásra és 4000 pengő pénzbüntetésre, dr Deák Istvánné Aréna uccai lakost 10 napi elzárásra és 100 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Harmincötezer pengő vagyoni elégtételt róttak ki Vágó Pál nevű kivándorolt budapesti mérnökre valatbűncselekmény miatt.

Hamis rendeléssel tizennégy pengő előleget esalt ki Vámos Gyula volt ügynök Berettyóújfaluban Gali Józseftől, kitől megbízás nélkül vasredőnyre yett fel rendelést. A debreceni törvényszék tekintettel arra, hogy Vámos már volt büntetve, csálás miatt hét hónapra ítélt el. Az ítélet jogerős.

Lopások. Ellopták a csizmáját Kádár Géza Piac ucca 5. szám alatti lakosnak 80 pengő értékben. — Zsebtolvaj ellopja pénztárcáját 220 pengővel és fontos iratokkal Fülöp Mihályné Honvéd ucca 9. szám alatti lakostól. — Nagy József kereskedő, Százados ucca 4. szám alatti lakostól a Honvéd uccán ellopták Omega gyártmányú kerékpárját 200 pengő értékben.

Lopás miatt háromhónapi fogházra ítélték el Szabó Gáborné vámospércsi lakost, aki Debrecenben egy éjszaka megszálalt özvegy Csontos Ignác lakásán és onnan cipőket és ruhákat lopott el.

SPORT

A Ferencváros nagy sikert aratott Zúgráiban a vereség ellenére is szép, úri játékkal, amelynek beszédes bizonyítéka, hogy nyomban két meghívást kapott. A zúgrábi Concordia január-ra, a Gradjanski a 30 éves jubileumával kapcsolatosan húsvétra hívta meg a zöld-fehéreket.

Debreceni korcsolyázók Budapestben. A MOKSZ 40 vidéki tehetséges fiatal korcsolyázót lát vendégül Budapestben. Értésülésünk szerint a műjégen lezajló budapesti tehetségsem-lére több debreceni korcsolyázó is felutazik a fővárosba.

A debreceni Bodnár Miklós, a DEAC rúdugrója is helyet foglal a legjobb rúdugrók erőlistáján 350-es eredményével.

Spányolország labdarúgó válogatottja Valenciában 3:2-re győzött a megfiatalított svájci válogatott ellen.

